

B) VÝSLEDKY ZA ÚZEMNÍ CELKY

V následující části publikace jsou uvedeny základní výsledky voleb do obecních a městských zastupitelstev po roce 1989 v členění podle územních celků až do úrovně okresu. Nejsou tedy zahrnuta data za zastupitelstva městských částí a městských obvodů územně členěných statutárních měst a hl.m. Prahy. Území jednotlivých krajů odpovídá územnímu členění let 2006 a 2002. Volební výsledky za okresy v letech 1990 až 1998 byly pro srovnatelnost přeskupeny tak, aby odpovídaly krajům v této podobě, tzn. že jednotlivé okresy byly přiřazeny do toho kraje, do kterého patří podle stávající územní struktury bez ohledu na to, do jakého kraje patřily v den voleb. Na případné meziokresní přesuny obcí nebyl v tabulkách brán zřetel. Protože však jsou výsledky za územní celky jimi ovlivněny, je zde uváděn jejich výčet:

K významnějším přesunům obcí mezi okresy došlo v roce 1996, a to ve Středočeském kraji, kde do okresu Benešov přistoupily 4 obce z okresu Praha – západ a 1 obec z Prahy – východ a do okresu Kolín 4 obce z okresu Nymburk. V Jihomoravském kraji došlo k přesunu 1 obce z okresu Břeclav do okresu Brno – venkov. V tehdejší Severomoravském (nyní Olomouckém) kraji vznikl nový okres Jeseník, do kterého přešlo 24 obcí z okresu Šumperk a 1 obec z okresu Bruntál (nyní kraj Moravskoslezský). V roce 2001 přešla ve Středočeském kraji 1 obec z okresu Kutná Hora do okresu Benešov. V období mezi volbami 2002 a 2006 došlo k rozsáhlým přesunům obcí mezi okresy různých krajů. Do Jihomoravského kraje, okresu Brno – venkov přibýlo 25 obcí z kraje Vysočina (24 obcí okresu Žďár nad Sázavou a 1 obec z okresu Třebíč) a do okresu Olomouc v Olomouckém kraji 3 obce z okresu Bruntál (Moravskoslezský kraj). Ostatní změny počtu obcí jsou důsledkem osamostatňování nebo naopak slučování obcí.

V tabulce B 1 je uveden přehled základních ukazatelů voleb. Mj. je zde vyčleněn i podíl nejmenších obcí (do 500 obyvatel) v jednotlivých okresech. Více než tři čtvrtiny těchto obcí tvoří obce se sedmičlenným a menším zastupitelstvem, přitom více než desetinu činí zastupitelstva s minimálním počtem pěti členů. V roce 1990 byl podle tehdejší právní úpravy nejnižší počet členů zastupitelstva 7. Tyto malé obce jsou nejčastěji ohroženy rozpadem zastupitelstva a nutností vyhlášení nových voleb.

V tabulkách B 2 až B 5 je zachycena účast na volbách a volební výsledky vybraných politických stran a nezávislých kandidátů z hlediska strany, která kandidáty navrhla. Stejně jako v části A byly vybrány nejvýznamnější strany. Jednalo se o ty, které dosáhly významných výsledků ve všech sledovaných volbách, nebo nově vznikly během sledovaného období a přesto byl jejich zisk dostatečně výrazný, nebo to byly strany, které v některém volebním období měly zastoupení v Parlamentu.

V tabulce B 6 je uveden absolutní a v tabulce B 7 relativní (vztažený na celkový počet obcí na daném území) počet obcí, ve kterých získaly většinu (nebo alespoň polovinu) 4 nejsilnější politické strany a nezávislí kandidáti. Dále zastupitelstva složená výhradně ze zastupitelů navržených těmito politickými stranami, resp. z nezávislých kandidátů.

Další pohled na zastupitelstva je z hlediska zastoupení žen (Tab. B 8). Z tabulky i následného grafu je patrná stále vyšší účast žen na správě obce. V naprosté většině okresů a ve všech krajích kromě Karlovarského roste počet zastupitelstev, ve kterých více než třetinu, resp. polovinu zastupitelů tvoří ženy. Ve všech krajích se snižuje počet zastupitelstev, kde není zastoupena ani jedna žena. Z grafů je možno vyzorovat souvislost mezi velikostí obce a zastoupením žen v zastupitelstvu. Z grafů B 1 a B 5 je patrné, že v krajích s větším podílem obcí do 500 obyvatel je účast žen v zastupitelstvech nižší.